

LUND UNIVERSITY

Att sätta en negativ stämpel på turism ger inte en mer hållbar värld

Zillinger, Malin

Published in:
Sydsvenskan

2021

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Zillinger, M. (2021). Att sätta en negativ stämpel på turism ger inte en mer hållbar värld. *Sydsvenskan*.
<https://www.sydsvenskan.se/2021-10-03/att-satta-en-negativ-stampel-pa-turism-ger-inte-en-mer-hallbar-varld>

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

OPINION

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör: Eva Rothstein aktuella@sydsvenskan.se 040-28 10 13
Twitter @aktuella Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

Även den enskilde turisten har ett ansvar när det gäller att välja en resa som påverkar miljön så lite som möjligt, skriver Malin Zillinger.

FOTO: PIXABAY

”Att sätta en negativ stämpel på turism ger inte en mer hållbar värld. Men det går att i större utsträckning inkludera turism i Sveriges hållbarhetsmål.”

■ **Enligt min mening bidrar turism till en god och hållbar samhällsutveckling, skriver Malin Zillinger, turismforskare vid Lunds universitet.**

Vi är många som har hållit ett vakande öga på turismens ned- och uppgång under pandemin. När besöksnäringen störtök våren 2020 började en svängig tid, både när det gäller antal besökare och branschens omställning.

Nu är frågan vad som händer framöver, inte minst om pandemin har medfört några bestående förändringar för hur människor i Sverige reser och vilken plats turistlandet har i deras liv.

Att turista har för en del fått en dålig klang beroende på den negativa miljöpåverkan det kan ha.

Men människors rörlighet, nyfikenheten på nya platser eller att möta både det kända och det okända, bottnar i en allmänmännisklig önskan efter tillhörighet.

Som turismforskare ser jag ingen tendens till att denna längtan har kullkastats av pandemin. Varför skulle människors nyfikenhet och önskan efter samvaro med nära och kära som befinner sig en bit bort avta? Det finns inget fog för det antagandet.

Människor har i århundraden haft växande kontakt med andra som levt långt bort ifrån dem. Det har varken naturkatastrofer, pandemier eller terrorangrepp kunnat förhindra.

Däremot syns nu förskjutningar till att människor reser mer regionalt än internationellt.

Samtidigt pågår statusförändringar när det gäller vilka platser som står högt (nära, natur, kultur) och vilka färdmedel som inger respekt.

Till exempel vinner tågmark, medan att flyga för en del förknippas med skam.

Men att sätta en negativ stämpel på turism ger inte en mer hållbar värld.

Enligt min mening bidrar turism i ett större perspektiv till en god och hållbar samhällsutveckling.

■ **Turism knyter samman människor.** Turism hör ihop med sådant som identitet, hälsa, gemenskap, ekonomi och livskvalitet. Pandemin har också med all tydlighet visat att besöksnäringen är en av Sveriges basnäringar.

■ **Turism främjar integration och mångfald.** Turism skapar arbete i alla delar av Sverige och såväl unga som nya på arbetsmarknaden får jobb i branschen. Därtill förs människor samman över generationsgränser.

Turism bidrar också till att människor lär sig om ömtåliga miljöer, platser, kulturarv och om betydelsen av mångfald.

Kritiker säger att turism skadar miljön genom att för många människor vistas på samma plats, eller därför att transporter leder till utsläpp av växthusgaser. Det stämmer.

Idag är det för många som erbjuder och efterfrågar en ohållbar turism. Det gör att politiker, myndigheter, universitet och besöksnäringen behöver samarbeta på ett ansvarsfullt sätt så att det kan skapas en håll-

bar struktur för människor som vill resa.

Men även den enskilde turisten har ett ansvar när det gäller att välja en resa som påverkar miljön så lite som möjligt.

■ **Turism främjar nära relationer.** Människor reser i jobbet, besöker släktingar där de en gång bott eller besöker ett museum på annan ort.

Nära relationer är inte nödvändigtvis geografiskt nära. Tvärtom har globaliseringen och digitaliseringen gjort att det går att ha kontakt med allt fler som bor långt bort.

Att resa för att träffa släkt och vänner är en typ av turism som människor sällan vill eller kan undvika. Det är också en typ av turism som enligt forskningen kommer att öka ytterligare framöver.

Men de utsläpp resorna medför innebär miljöproblem. Det är ett exempel på ett så kallat *wicked problem*, en situation som kräver olika – och ibland motsatta – lösningar beroende på perspektiv. När det gäller turism handlar det all-

tså om att resande medför miljöproblem, men upphör människor att resa försämrar möjligheterna till en social och ekonomiskt hållbar utveckling i Sverige.

■ **Turism länkar samman stad och land.** Turism är ett utmärkt verktyg för Sverige och andra länder att länka samman olika platser. På så sätt bidrar turismen till ett rättvist samhälle.

Genom att den ena platsen har det den andra inte har, till exempel stadsliv respektive natur, blir det attraktivt att bege sig dit.

En annan effekt är att där ekonomiskt värde förr skapades genom produktion av varor, sker den nu genom tjänster. Ta skogen som exempel.

Träd ger ett ekonomiskt värde om de säljs och förädlas till pappersmassa, möbler eller någon annan produkt.

För turisterna skapar träden värde genom att de upplevs på en skogspromenad eller en guidad tur som ger kunskap om naturen på plats.

Turismen stärker även de platser där den sker. Det

gäller också sysselsättningen: i kommuner med stark turism växer sysselsättningsgraden inom turism snabbare än genomsnittet, enligt Tillväxtverket.

Det går inte att ”sluta med turism”, eftersom stora delar av samhällsutvecklingen skulle behöva pausas då. Men det går att i större utsträckning inkludera turism i Sveriges hållbarhetsmål.

Malin Zillinger

SKRIBENTEN

■ **Malin Zillinger** är turismforskare vid institutionen för service management och tjänstvetenskap på Lunds universitet. Hon är kulturgeograf och intresserar sig för frågor rörande mobilitet, digitalisering och samhällsutveckling.